

Wanneer een leerling of iemand uit zijn omgeving betrokken raakt bij een verkeersongeval

Een leerling kan op verschillende manieren betrokken raken bij een verkeersongeval. Een leerling kan gewond raken of overlijden na een verkeersongeval. Maar kan ook broer, zus of kind zijn van een verkeersslachtoffer of veroorzaker. In dit document geven we enkele tips over hoe je dit binnen de schoolomgeving kan opvangen.

Het verlies van een leerling na een verkeersongeval

Als er van de ene dag op de andere een klasgenoot sterft, is dit voor kinderen of jongeren vaak heel triest en angstaanjagend. Het kan hen het gevoel geven dat het leven oncontroleerbaar is en dat hen ook iets kan overkomen. Het is daarom goed om met de klas te spreken over wat er net gebeurd is en vragen hierover te beantwoorden. Daarnaast is het belangrijk om samen te zoeken naar manieren om de overleden persoon te herdenken. Als de ouders hiermee akkoord zijn, dan kan de klas eventueel een rol spelen tijdens de afscheidsplechtigheid.

Er bestaat materiaal voor leerkrachten om aan de slag te gaan met leerlingen rond rouw, vaak op een creatieve manier. Als klasgenoten iets maken voor de ouders van de overledene wordt dit door de ouders vaak erg gewaardeerd en gekoesterd.

Ondersteunend materiaal

- [ZEBRA-kit – Rondpunt vzw](#)

Rondpunt ontwikkelde een trolley vol lesmateriaal om op school te werken rond de gevolgen van verkeersongevallen. In de ZEBRA-kit zitten lesmappen, voorleesboeken, prenten bij voorleesverhalen, achtergrondinformatie en praktische tips voor ouders en leerkrachten. Maar ook een knuffel, 'emoborden', een troostkussen, een gevoelswaaier, ...

Meer informatie? Neem dan contact op met info@rondpunt.be.

- [Afscheid nemen. Educatief pakket voor kinderen van 4 tot 12 jaar. – KU Leuven](#)
- [Een wereld vol troost – Averbode](#)
- [Een doos vol gevoelens – Averbode](#)
- [Door het zure heen - Lannoo](#)
- [Werkpakket 'Groeien na verlies', rouwkoffer en 'Eigen-wijze doos' - Palliatieve Zorg Oost-Vlaanderen](#)
- [Rouwkoffer en kinder-rouwkoffer - Interdiocesane Jeugddienst Antwerpen](#)
- [De sokken van de olifant - Huis van de Mens](#)

Leerling als gewond verkeersslachtoffer

Wanneer een leerling gewond raakt bij een verkeersongeval, kan dit ook een impact hebben op de klasgenoten en de school. Om vragen van klasgenoten en de tijdelijke afwezigheid van de leerling op te vangen, kan je als school enkele maatregelen nemen. Daarnaast speelt de school een belangrijke rol bij de re-integratie van de leerling. Hieronder kan je enkele tips vinden over wat je kan doen wanneer een leerling gewond raakt bij een verkeersongeval.

Wat doe je als je pas verneemt dat een leerling betrokken is bij een ernstig verkeersongeval?

- De directie informeert de klasleerkracht en de klasleerkracht vertelt wat er is gebeurd en geeft mogelijkheid tot vragen aan de klasgenootjes. De zus/broer wordt apart opgevangen.
- De school geeft geen verklaringen aan journalisten en geeft geen foto's vrij, maar verwijst eventueel door naar de politie.
- De directeur neemt contact met de ouders om te vragen wat de school kan doen. Eventueel kan schoolvervoer geregeld worden voor de andere kinderen binnen het gezin.

Wat doe je tijdens de eerste weken van de afwezigheid van de leerling?

- Besteed aandacht aan het ongeval in de klassen die betrokken zijn.
- Maak met de klas een schoolkrantje of stel een blog op met foto's waarop het betrokken kind kan reageren.
- Richt een klashoek in om tekeningen te maken die dagelijks meegegeven worden voor het betrokken kind.
- Spreek een beurtrol af om notities bij te houden.
- Organiseer, wanneer dit mogelijk is, een bezoek aan het ziekenhuis en stimuleer iedereen om regelmatig contact te houden met het betrokken kind.
- De crisiscoördinator neemt regelmatig contact op met de ouders om te horen hoe het gaat.
- Besteed aandacht in de lessen aan gesprekken over het ongeval en het contact met het betrokken kind.

Wat doe je bij een langdurige afwezigheid?

- Neem contact op met Bednet zodat de leerling van op afstand de lessen kan volgen.
- Stel Tijdelijk Onderwijs aan Huis (TOAH) voor.
- Maak met het leerkrachtenteam een plan op opdat de betrokken leerling toch de examens kan meedoen en kan slagen.
- Licht de leerlingen regelmatig in over de revalidatie van de betrokken leerling. Spreek met de ouders en de leerling af wat wel en liever niet gezegd wordt.
- Neem regelmatig contact met de ziekenhuisschool over het lesprogramma. Evalueer regelmatig het verloop van de lessen en de ondersteuningsnoden met het revalidatiecentrum.
- Mail schoolbrieven, informatie van het oudercomité en buitenschoolse initiatieven naar de ouders.
- Tracht in samenwerking met het revalidatiecentrum de leerachterstand te beperken.
- Investeer in betrokkenheid van de school en leerlingen bij de betrokken leerling, zijn ouders en zus of broer.

Hoe bereid je de terugkomst naar school voor?

- Ga op voorhand langs bij de leerling thuis om de terugkomst te bespreken. Eventueel kan de leerling een kort filmpje maken of vertellen jullie samen hoe het gaat en wat eventueel aangepast wordt. Laat de klas vragen stellen en oplossingen bedenken voor praktische problemen zoals bv. traplopen. Bespreek ook gevoelige zaken bv. littekens.
- Stel GON-begeleiding voor en vraag dit aan.
- Vraag assistentie aan de psycholoog van het revalidatiecentrum.

- Zorg voor een goede rolstoeltoegankelijkheid op school. Zorg voor een alternatief als een lokaal of refter niet toegankelijk is. Laat de leerling eventueel met een vriend in de klas eten of via skype de les volgen in een andere klas.
- Informeer de leerlingen over de gevolgen van het ongeval zodat duidelijk is waarom de betrokken leerling nog regelmatig afwezig zal zijn.

Wat doe je de eerste dagen en weken wanneer de leerling terug op school is?

- Bespreek het met de betrokken leerling wanneer de turnles nog te confronterend is. Eventueel kan de leerling tijdelijk een alternatieve les volgen.
- Organiseer een klasgesprek in samenwerking met de zorgcoördinator over 'omgaan met elkaar' indien de terugkomst niet loopt zoals verwacht. Stimuleer sociale contacten tussen de betrokken leerling en andere leerlingen. Evalueer regelmatig en pak eventueel pesten meteen aan.

Hoe vang je de leerling op lange termijn op?

- Maximaliseer de mogelijkheid om mee te gaan op buitenschoolse activiteiten bv. extra ondersteuning van de ouders en de school op bosklassen.
- Regel een overdracht bij de overgang van lager naar secundair onderwijs. En laat de overgang naar het nieuwe schooljaar nauwgezet opvolgen door zowel de oude als de nieuwe klastitularis. Zij kunnen inschatten wat de impact is van nieuwe leerstof op eventuele (beperkte) leerachterstand van de betrokken leerling.
- Bekijk of vrijstelling van enkele vakken mogelijk is zodat de leerling zich kan focussen op andere vakken.
- Vraag of er aandacht besteedt mag worden aan het ongeval van de leerling in een project 'Veilig verkeer'. Indien de leerling toestemt, kan deze een belangrijke rol spelen

Leerling als kind van een veroorzaker

Kinderen van veroorzakers kunnen ongewild 'afgerekend' worden op hetgeen hun ouder heeft 'gedaan'. Het is belangrijk om ook aandacht te schenken aan een leerling waarvan een ouder een veroorzaker van een verkeersongeval is. Sommige kinderen durven bijvoorbeeld niet meer naar school uit angst voor vervelende reacties.

Tips voor leerkrachten en directie

- Hou het welbevinden van het kind in de gaten. Wees aandachtig voor gedrags- en concentratieproblemen.
- Wees aandachtig voor pesterijen, uitsluitgedrag van andere kinderen in de klas of op school.
- Doe indien nodig een klasgesprek in overleg met het kind en zijn ouders. Het is een goede aanleiding om het thema 'gevoelens' aan bod te laten komen: verdriet, boosheid, schuld...
- Spreek met het kind af dat hij steeds bij jou of bij een andere vertrouwenspersoon op school terecht kan.
- Spreek eventueel een signaal af waarmee het kind kan aantonen dat het niet gaat, zonder dat de andere kinderen dit doorhebben.
- Vraag regelmatig hoe het gaat zonder te pushen. Indien het kind aangeeft dat dit niet fijn is, laat je het over aan het kind om er zelf over te beginnen wanneer hij het wil.
- Geef regelmatig feedback aan de ouders bij akkoord van het kind (zonder het vertrouwen van het kind te schenden).